

REGULAMIN PRZEWOZU OSÓB I BAGAŻU
środkami transportu zbiorowego na liniach obsługiwanych przez ZGKiM Mońki sp. z o.o.

PRZEPISY OGÓLNE

§ 1

1. Regulamin określa zasady i warunki przewozu osób oraz bagażu ręcznego środkami transportu zbiorowego na liniach obsługiwanych na terenie Gminy Mońki przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Mońkach sp. z o. o. zwanym dalej Operatorem, a w szczególności:
  - a) prawa i obowiązki Operatora,
  - b) prawa i obowiązki pasażera
  - c) prawa i obowiązki obsługi pojazdów,
  - d) zasady realizacji dowozów szkolnych w ramach niniejszego regulaminu przewozu osób,

§ 2

1. Pasażerowie korzystający ze środków transportu Operatora, kierujący pojazdami oraz obsługa pojazdów zobowiązani są do przestrzegania niniejszego regulaminu.

§ 3

1. Do przejazdu środkami transportu Operatora upoważniają bilety jednorazowe oraz bilety okresowe zakupione u Operatora.
2. Taryfę opłat za usługi przewozowe środkami transportu zbiorowego określa zarządzenie Prezesa Zarządu Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Mońkach sp. z o.o. w sprawie zatwierdzenia tabeli opłat za usługi przewozowe środkami transportu zbiorowego.

PRAWA I OBOWIĄZKI OPERATORA

§ 4

1. Operator zobowiązany jest do umieszczenia w pojazdach:
  - a) informacji o przepisach porządkowych dotyczących przewozu osób i bagażu,
  - b) taryfy opłat za usługi przewozowe środkami transportu zbiorowego Operatora,
  - c) informacji o kierowaniu skarg i wniosków w sprawie świadczonych usług przez Operatora,
2. Operator nie odpowiada wobec pasażera za szkody powstałe wskutek przerw w ruchu albo zmian kierunku jazdy spowodowanych z przyczyn niezależnych od Operatora.
3. Operator zobowiązany jest do:
  - a) zapewnienia kursowania pojazdów w oparciu o ustalony rozkład jazdy,
  - b) zapewnienia kulturalnej obsługi podróżujących w pojazdach i utrzymania pojazdów we właściwym stanie technicznym i estetycznym,

- c) zapewnienia właściwych oznaczeń pojazdów.

§ 5

1. Operator prowadzi sprzedaż:
  - a) biletów jednorazowych bezpośrednio u kierującego pojazdem,
  - b) biletów okresowych
2. Zakup biletu okresowego jest realizowany bezpośrednio w kasie mieszczącej się w siedzibie Operatora: ul. Kolejowa 21, 19 – 100 Mońki, w dniach roboczych, w godzinach 7.00 – 14.30.
3. Zakupiony bilet okresowy jest biletem imiennym i obowiązuje na dany miesiąc oraz określoną linię.
4. Operator ma prawo odmówić sprzedaży biletu okresowego w przypadku braku miejsc w pojeździe na danej linii.
5. Odmowa o której mowa w ust. 4 nie podlega reklamacji.
6. Prawo do kontroli biletów jednorazowych oraz okresowych w pojazdach Operatora mają osoby upoważnione przez Operatora, tj. kierujący pojazdem i obsługa pojazdu.
7. W razie awarii pojazdu w czasie jazdy, pasażerowi posiadającemu ważny bilet okresowy przysługuje prawo kontynuowania jazdy z tym biletem następnym pojazdem na tej samej linii.
8. Pasażer ma prawo dochodzić od Operatora odszkodowania za szkody wynikłe z winy Operatora, po uprzednim zgłoszeniu tego faktu kierującemu pojazdem.
9. Pasażer ma prawo poszukiwać rzeczy zostawionej w pojeździe, zgłaszając okoliczność zgubienia bezpośrednio u kierującego pojazdem.

§ 6

1. Kierujący pojazdem zobowiązany jest do zasygnalizowania odjazdu, po uprzednim upewnieniu się, czy wszystkie osoby wysiadające opuściły pojazd a wsiadające są wewnątrz pojazdu,
2. Kierujący pojazdem przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych, poruszających się na wózkach inwalidzkich zobowiązany jest na prośbę osoby niepełnosprawnej do udzielenia pomocy przy wejściu i wyjściu z pojazdu oraz zabezpieczenia wózków przed niekontrolowanym przemieszczaniem się w pojeździe na czas podróży za pomocą dostępnego w takim pojeździe wyposażenia.
3. Kierujący pojazdem ma obowiązek przyjąć od pasażera rzecz znaną w pojeździe oraz przekazać ją do siedziby Operatora.
4. Kierujący autobusem podjeżdżając na przystanek lub miejsce wyznaczone ma obowiązek zatrzymać się najbliżej krawędzi.
5. Kierującego pojazdem obowiązuje zakaz palenia tytoniu oraz używania tzw. e-papierosów w pojeździe.

WARUNKI PRZEWOZU OSÓB

§ 7

1. Pasażer ma obowiązek posiadać przy sobie ważny dokument przewozu.
2. Przez ważny dokument przewozu należy rozumieć:
  - a) paragon fiskalny stanowiący bilet jednorazowy zakupiony u kierowcy upoważniającego do przejazdu kursem na danej linii,
  - b) właściwy bilet okresowy imienny z wpisanym w sposób trwały imieniem i nazwiskiem oraz nr linii i kursem,
3. W czasie przewozu podróżny powinien przestrzegać obowiązujących przepisów prawa, ogólnie obowiązujących norm zachowania w miejscach publicznych, postanowień zawartych w niniejszym regulaminie, a także zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, a w szczególności:

- a) po wejściu do pojazdu bezzwłocznie zakupić bilet u kierowcy albo posiadać przy sobie ważny bilet okresowy w formie papierowej,
- b) nie odstępować innym podróżnym zakupionych biletów jednorazowych lub okresowych biletów imiennych,
- c) okazywać osobom uprawnionym do kontroli, bilety oraz dokumenty uprawniające do ulgowego lub bezpłatnego przejazdu,
- d) wsiadać i wysiadać na przystankach po całkowitym zatrzymaniu pojazdu i otwarciu drzwi,
- e) wsiadać do pojazdu na przystankach początkowych wyłącznie po zakończeniu czynności manewrowych związanych ze zmianą kierunku jazdy; podczas czynności manewrowych podróżny nie może przebywać w pojeździe,
- f) wsiadać do pojazdu wyłącznie przednimi drzwiami okazując obsłudze pojazdu ważny dokument przewozu, z zastrzeżeniem, że obowiązek ten nie dotyczy przypadku, w którym liczba pasażerów oczekujących na przystanku i zamierzających wsiąść do pojazdu mogłaby zagrażać realizacji rozkładu jazdy, a także w przypadku wsiadania do pojazdu osób na wózkach inwalidzkich i ich opiekunów lub osób zamierzających wsiąść do pojazdu z wózkami dziecięcymi, a wysiadać z niego wszystkimi drzwiami,
- g) trzymać się uchwytów lub poręczy podczas jazdy,
- h) nie wsiadać i nie wysiadać po sygnale odjazdu.

4. Podróżnym zabrania się w szczególności:

- a) palenia tytoniu, używania środków odurzających oraz tzw. e-papierosów, a także spożywania napojów alkoholowych,
- b) spożywania artykułów żywnościowych mogących zabrudzić odzież innych pasażerów lub zanieczyścić wnętrze pojazdu,
- c) otwierania drzwi pojazdu podczas jazdy,
- d) wyrzucania jakichkolwiek przedmiotów przez okna lub drzwi pojazdu,
- f) niszczenia urządzeń i wyposażenia pojazdu,
- g) zanieczyszczania i zaśmiecania pojazdu,
- h) siadania na barierkach ochronnych,
- i) grania na instrumentach muzycznych, korzystania z radiodbiorników, głośnego zachowywania się lub zakłócania w inny sposób spokoju w pojeździe,
- j) przebywania w promieniu pracy skrzydeł drzwi w czasie ich uruchamiania,
- k) przebywania pasażerów w kabinie kierowcy podczas jazdy,
- l) przewożenia bagażu w sposób utrudniający podróż innym pasażerom,
- m) nieuzasadnionego sygnalizowania zatrzymania pojazdu,
- n) wychylania się z pojazdu oraz opierania się o drzwi podczas jazdy,
- o) wchodzenia do pojazdu w tyżworolkach lub wrotkach,
- p) żebrania.

§ 8

1. Obsługa przewozu może odmówić przewozu lub zażądać opuszczenia pojazdu przez podróżnego:

1) zagrażającego bezpieczeństwu i porządkowi przewozu, a w szczególności:

- a) zachowującego się agresywnie wobec innych podróżnych lub obsługi pojazdu,
- b) będącego w stanie nietrzeźwości, stanie sugerującym zażycie środków psychoaktywnych,
- c) wzbudzającego odrazę brudem lub niechlujstwem,
- d) uciążliwego dla podróżnych,
- e) nie stosującego się do wezwań kierującego pojazdem i pracownika obsługi,
- f) przewożącym bagaż podręczny utrudniający podróż innym pasażerom
- g) nie stosującego się do postanowień, o których mowa w § 8, 9, 10, 12 i 13.

2) nieposiadającego ważnego biletu lub odmawiającego zapłacenia należności za przewóz,

2. W szczególnych przypadkach kierujący pojazdem, w celu uzyskania pomocy, ma prawo wezwać na miejsce funkcjonariuszy Policji lub zjechać z trasy przejazdu do najbliższego komisariatu Policji.

3. W przypadku o którym mowa w ust. 2 Operator od podróżnego naruszającego zasady przewozu określone w ust. 1 ma prawo do dochodzenia roszczeń z tytułu opóźnienia przewozu na linii,

poniesionych dodatkowych kosztów z tytułu kar nałożonych przez Organizatora lub przejazdu do komisariatu Policji.

§ 9

1. Pasażerowie mogą przewozić w pojazdach wyłącznie bagaż podręczny który nie zagraża bezpieczeństwu i porządkowi przewozu, nie zasłania widoczności kierującemu, nie utrudnia przejścia podróżnym i nie naraża ich na niewygodę.
2. Pasażer jest zobowiązany do takiego umieszczenia bagażu podręcznego, aby nie utrudniał przejścia i nie zagrażał bezpieczeństwu pasażerów oraz bezpieczeństwu ruchu.
3. Przewożony wózek inwalidzki winien mieć bezwzględnie zablokowane koła oraz o ile autobus jest wyposażony w pasy zabezpieczające, wózek ten należy przypiąć.
4. W pojazdach Operatora zakazuje się przewozu zwierząt domowych.
5. W pojazdach Operatora zakazuje się przewozu rowerów.
6. W pojazdach Operatora zakazuje się przewozu amunicji oraz broni palnej krótkiej, myśliwskiej i sportowej.
7. Ograniczenia, o których mowa w ust. 6 nie stosuje się do broni palnej przewożonej przez osoby uprawnione do jej noszenia ze względu na pełnione funkcje.
8. Podróżny posiadający plecak zobowiązany jest zdjąć go z pleców i postawić obok siebie lub trzymać w ręku.
9. Podróżnemu nie wolno zabranego ze sobą bagażu ręcznego umieszczać na miejscach przeznaczonych do siedzenia.
10. Nadzór nad bagażem ręcznym który podróżny przewozi przy sobie, należy do podróżnego.

§ 10

1. Wsiadanie i wysiadanie z pojazdu dozwolone jest tylko na przystankach lub wyznaczonych przez Operatora miejscach, po całkowitym zatrzymaniu pojazdu.
2. Wsiadanie i wysiadanie z pojazdu jest zabronione po zamknięciu drzwi przez obsługę lub kierującego pojazdem.

§ 11

1. Pasażerowie autobusu zobowiązani są wsiadać i wysiadać pierwszymi drzwiami.
2. Pasażer odpowiada wobec Operatora za szkody powstałe wskutek uszkodzenia lub zanieczyszczenia pojazdu z jego winy.
3. Pasażerowie zajmujący miejsca siedzące i stojące w pojeździe winni w czasie jazdy trzymać się uchwytów lub poręczy.
4. Wsiadanie do pojazdu osób niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich odbywa się drzwiami wskazanymi przez kierującego.

§ 12

1. W pojazdach Operatora zabrania się:
  - a) otwierania drzwi pojazdu podczas jazdy lub podczas zatrzymania poza przystankiem;
  - b) używania w nieuzasadnionych przypadkach urządzeń alarmowych, hamulca bezpieczeństwa, awaryjnego otwierania drzwi, wyjść awaryjnych, środków ochrony przeciwpożarowej oraz innych urządzeń technicznych;
  - c) zanieczyszczania i zaśmiecania lub niszczenia urządzeń i wyposażenia;
  - d) wychylania się z pojazdu i opierania się o drzwi podczas jazdy;
  - e) przebywania w promieniu pracy skrzydeł drzwi w czasie ich uruchamiania oraz przebywania w bezpośrednim sąsiedztwie drzwi w sposób uniemożliwiający ich zamknięcie;
  - f) siadania na barierkach ochronnych, poręczach i uchwytach oraz na podłodze;

- g) palenia tytoniu oraz używania tzw. e-papierosów;
- h) spożywania napojów alkoholowych oraz środków odurzających;
- i) spożywania napojów i artykułów żywnościowych, jeżeli może to spowodować zabrudzenie pozostałych pasażerów, zanieczyszczenie pojazdu;
- j) przebywania w pojeździe na łyżworolkach, wrotkach, deskorolkach, rowerach lub podobnych urządzeniach;
- k) przebywania bezpośrednio przy miejscu pracy kierującego pojazdem,
- l) przebywania przy miejscu pracy kierującego pojazdem w sposób ograniczający widoczność prowadzącemu pojazd;
- m) wsiadania i wysiadania z pojazdu w trakcie zamykania drzwi przez obsługę i kierującego pojazdem;
- n) gry na instrumentach muzycznych i korzystania z urządzeń nagłaśniających bez zgody Operatora;
- o) żebrania i sprzedaży obnośnej;
- p) wyrzucania jakichkolwiek przedmiotów z pojazdu podczas jazdy lub postoju;
- q) wykonywania czynności niedozwolonych w miejscach publicznych lub mogących narazić inne osoby lub mienie na szkody lub obrażenia;
- r) kwestowania, nalepiania plakatów i ogłoszeń,
- s) rozrzucania i rozdawania ulotek oraz materiałów reklamowych bez zgody Operatora;
- t) zakłócania w inny sposób spokoju pasażerów;
- u) przewożenia przedmiotów, które mogą wyrządzić szkodę innym pasażerom przez zanieczyszczenie lub uszkodzenie ciała lub ich mienia, albo mogą uszkodzić lub zanieczyścić pojazd (np. ostre narzędzia, przedmioty o ostrych krawędziach, niezabezpieczone pojemniki ze smarami, farbami, chemikaliami itp.);
- v) przewożenia przedmiotów cuchnących, zapalnych, łatwopalnych, wybuchowych oraz innych materiałów niebezpiecznych;
- w) przewożenia przedmiotów, których przewóz środkami transportu publicznego jest zabroniony na podstawie odrębnych przepisów;
- x) używania otwartego ognia.

ZASADY REALIZACJI DOWOZÓW SZKOLNYCH w ramach przewozu osób i bagażu środkami transportu zbiorowego Operatora

§ 13

1. Operator dowozów szkolnych określa w planie dowozów przystanki dla autobusów szkolnych wraz z godzinami przyjazdów i odjazdów oraz godziny przyjazdów i odjazdów spod wyznaczonych szkół i jednostek.
2. Listę uczniów dowożonych do poszczególnych szkół ustala Dyrektor danej szkoły, której uczniowie są dowożeni. Listę uczniów Dyrektor Szkoły przekazuje Organizatorowi w terminie do dnia 15 sierpnia każdego roku szkolnego. W przypadku zmiany listy uczniów dowożonych w trakcie roku szkolnego Dyrektor szkoły przekazuje listę w terminie 14 dni przed pierwszym dniem miesiąca uwzględniającego zmiany.
3. Dyrektor szkoły zobowiązany jest do dostosowania tygodniowego planu zajęć w tym też zajęć przed i po lekcyjnych do ustalonego na dany okres planu dowozów.
4. Autobus szkolny odjeżdża z przystanku o godzinie ustalonej w planie dowozów po stwierdzeniu przez opiekuna obecności wszystkich jadących w tym dniu uczniów.
5. Uczniowie każdej szkoły wsiadają/wysiadają do autobusu szkolnego tylko w specjalnie do tego celu przeznaczonym i oznakowanym miejscu.
6. Za bezpieczeństwo uczniów dochodzących do miejsca przyjazdu i odjazdu autobusu szkolnego oraz powracających do domu po przywozie do swojej miejscowości odpowiedzialność ponoszą ich rodzice lub wyznaczeni przez rodziców opiekunowie.
7. Opiekun autobusu szkolnego jest odpowiedzialny za przestrzeganie zasad zawartych w niniejszym regulaminie. Decyduje o wpuszczeniu i wypuszczeniu osób z autobusu w odpowiednich miejscach, podejmuje decyzje co do dalszego postępowania w przypadku awarii

- lub wypadku. Kierujący pojazdem w takim przypadku zobowiązany jest podejmować wspólnie z opiekunem działania zmierzające w pierwszej kolejności do zapewnienia bezpieczeństwa uczniom a także do zminimalizowania strat materialnych.
8. Opiekun autobusu szkolnego ponosi odpowiedzialność za dowożonych uczniów od chwili wejścia do autobusu do chwili przekazania ich opiekunom danej szkoły oraz od chwili odebrania ich ze szkoły do chwili opuszczenia autobusu przez ucznia na przystanku w swojej miejscowości.
  9. Uczniowie dowożeni autobusem szkolnym mają obowiązek dostosować się do zasad zawartych w niniejszym regulaminie, regulaminie zachowania się w uczniach w autobusie szkolnym oraz do poleceń wydawanych przez opiekuna i kierującego pojazdem.
  10. O nieodpowiednim zachowaniu uczniów, ucznia opiekun autobusu szkolnego ma obowiązek poinformować dyrektora szkoły, wychowawcę lub pedagoga szkoły w której uczeń się uczy.
  11. Uczeń ma obowiązek zająć miejsce w autobusie wyznaczone przez opiekuna lub kierującego pojazdem.
  12. Uczeń nie ma prawa żądania zatrzymania autobusu szkolnego w miejscu do tego nie przeznaczonym, tj. poza oznakowanym przystankiem lub innym uzgodnionym przez organizatora miejscu.
  13. Opiekun autobusu szkolnego prowadzi dziennik obecności uczniów, odnotowując codziennie fakt przejazdu ucznia odrębnie w drodze do szkoły oraz w drodze ze szkoły do domu. W dzienniku opiekun ma prawo do notowania uwag dotyczących zachowania uczniów.
  14. W przypadku awarii autobusu szkolnego przewożącego uczniów opiekun sprawuje opiekę nad znajdującymi się w autobusie uczniami, zapewniając im bezpieczeństwo do czasu podstawienia pojazdu zastępczego.
  15. Uczniowie podczas jazdy autobusem szkolnym zobowiązani są do przestrzegania zasad wymienionych w § 12 niniejszego regulaminu.
  16. Ponadto uczniom podczas jazdy autobusem szkolnym zabrania się:
    - a) wsiadać lub wysiadać z autobusu bez zgody lub pod nieobecność opiekuna,
    - b) opuszczać swoich miejsc, otwierać okien, zaśmiecać i niszczyć pojazd,
    - c) zachowywać się w sposób hałaśliwy, wulgarny bądź inny stwarzający zagrożenie bezpieczeństwa jadących osób, pracy kierowcy i opiekunów,
    - d) żądać zatrzymania autobusu w miejscu do tego nie przeznaczonym,
    - e) rozmawiać z kierowcą,
  17. Uczniowie w trakcie jazdy oraz w trakcie postoju na przystankach mają obowiązek przebywać na wyznaczonych przez opiekunów lub kierowcy miejscu.
  18. Opiekun szkolnego autobusu odprowadza uczniów dowożonych w bezpieczne miejsce znajdujące się na terenie przed szkołą, przekazując wyznaczonemu przez dyrektora szkoły nauczycielowi dyżurnemu.
  18. Nauczyciel dyżurny szkoły ma obowiązek odebrać dowożonych uczniów bezpośrednio od opiekuna autobusu.
  19. Za uczniów dowożonych znajdujących się na terenie szkoły odpowiada personel szkoły.
  20. Podczas odwozów nauczyciel dyżurny doprowadza uczniów do miejsca odjazdu autobusu szkolnego skąd odbiera je opiekun autobusu i wpuszcza do pojazdu zgodnie z ustalonym porządkiem.
  21. Opiekunowie autobusu szkolnego współpracują z dyrektorami szkół oraz wychowawcami zajmującymi się uczniami dojeżdżającymi w szkole w zakresie prawidłowej organizacji dowozów, zapewnienia uczniom bezpieczeństwa, poprawy ich zachowania oraz wyeliminowania ucieczek ze szkoły.
  22. Szkoła ma obowiązek reagowania na zgłoszenia opiekunów dotyczące negatywnych zachowań uczniów.
  23. Dyrektorzy szkół z co najmniej 14 dniowym wyprzedzeniem informują operatora o planowanych zmianach w terminach dowozów uczniów związanych ze zmianą organizacji nauki w szkole. Wszelkie zmiany powinny być przed zgłoszeniem uzgodnione z dyrektorami pozostałych szkół, których uczniowie dowożeni są szkolnym autobusem.

24. Dyrektorzy szkół wyznaczają osoby uprawnione do prowadzenia ustaleń z operatorem w sprawach dowozu uczniów do ich placówki.
25. Uczniowie nie zapisani w dzienniku świetlicy mogą być przewożeni szkolnym autobusem tylko za zgodą opiekuna pod warunkiem posiadania wolnych miejsc.
26. Uczeń dowożony może wrócić do domu innym kursem autobusu szkolnego tylko za zgodą szkoły i opiekuna.
27. Rodzic bądź opiekun odbierający samodzielnie ucznia ze szkoły zobowiązany jest o tym fakcie poinformować nauczyciela dyżurnego bądź wychowawcę świetlicy.
28. W sprawach nieuregulowanym niniejszym regulaminem decyzje podejmują:
  - a) podczas trwania dowozów – opiekunowie w porozumieniu z kierowcą;
  - b) w innym czasie – organizator dowozów [operator].

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 14

1. Reklamacje i wnioski dotyczące funkcjonowania Operatora przyjmowane są:
  - a) w formie pisemnej na adres ZGKiM Mońki sp. z o.o. ul. Kolejowa 21, 19 – 100 Mońki
  - b) telefonicznie: 85 716 27 64,
  - c) elektronicznie na adres: zgkimmonki@poczta.onet.pl,
  - d) osobiście: w siedzibie Operatora: ul. Kolejowa 21, 19 – 100 Mońki od poniedziałku do piątku w godz. 7.00-15.00.
2. Rozpatrzenie reklamacji lub wniosku odbywa się w terminie do 30 dni od dnia ich zgłoszenia.
3. Operator nie rozpatruje reklamacji bądź skarg wniesionych anonimowo.
4. Pasażerowi przysługuje prawo odwołania się od decyzji Operatora do Burmistrza Moniek.